శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే పంచసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే పంచసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

రాజోవాచ
అజాతశత్రోస్తం దృష్ట్వా రాజసూయమహోదయం ।
సర్వే ముముదిరే బ్రహ్మన్ నృదేవా యే సమాగతాః ॥ **1** ॥

దుర్యోధనం వర్జయిత్వా రాజానః సర్షయః సురాః ।
ఇతి శ్రుతం నో భగవంస్తత్ర కారణముచ్యతాం ॥ **2** ॥

ఋషిరువాచ
పితామహస్య తే యజ్ఞే రాజసూయే మహాత్మనః ।
బాంధవాః పరిచర్యాయాం తస్యాసన్ ప్రేమబంధనాః ॥ **3** ॥

భీమో మహానసాధ్యక్షో ధనాధ్యక్షః సుయోధనః ।
సహదేవస్తు పూజాయాం నకులో ద్రవ్యసాధనే ॥ **4** ॥

గురుశుశ్రూషణే జిష్ణుః కృష్ణః పాదావనేజనే ।
పరివేషణే ద్రుపదజా కర్ణో దానే మహామనాః ॥ **5** ॥

యుయుధానో వికర్ణశ్చ హార్దిక్యో విదురాదయః ।
బాహ్లీకపుత్రా భూర్యాద్యా యే చ సంతర్దనాదయః ॥ **6** ॥

నిరూపితా మహాయజ్ఞే నానాకర్మసు తే తదా ।
ప్రవర్తంతే స్మ రాజేంద్ర రాజ్ఞః ప్రియచికీర్షవః ॥ **7** ॥

ఋత్విక్సదస్యబహువిత్సు సుహృత్తమేషు
స్విష్టేషు సూనృతసమర్హణదక్షిణాభిః।
చైద్యే చ సాత్వతపతేశ్చరణం ప్రవిష్టే
చక్రుస్తతస్త్వవభృథస్నపనం ద్యునద్యాం ॥ **8** ॥

మృదంగశంఖపణవధుంధుర్యానకగోముఖాః।
వాదిత్రాణి విచిత్రాణి నేదురావభృథోత్సవే ॥ **9** ॥

నర్తక్యో ననృతుర్హృష్టా గాయకా యూథశో జగుః।
వీణావేణుతలోన్నాదస్తేషాం స దివమస్పృశత్ ॥ **10** ॥

చిత్రధ్వజపతాకాగ్ర్యైరిభేంద్రస్యందనార్వభిః।
స్వలంకృతైర్భటైర్భూపా నిర్యయూ రుక్మమాలినః ॥ **11** ॥

యదుసృంజయకాంబోజకురుకేకయకోసలాః।
కంపయంతో భువం సైన్యైర్యజమానపురఃసరాః ॥ **12** ॥

సదస్యర్త్విద్ద్విజశ్రేష్ఠా బ్రహ్మఘోషేణ భూయసా।
దేవర్షిపితృగంధర్వాస్తుష్టువుః పుష్పవర్షిణః ॥ **13** ॥

స్వలంకృతా నరా నార్యో గంధస్రగ్భూషణాంబరైః।
విలింపంత్యోఽభిషించంత్యో విజహ్రుర్వివిధై రసైః ॥ **14** ॥

తైలగోరసగంధోదహరిద్రాసాంద్రకుంకుమైః।
పుంభిర్లిప్తాః ప్రలింపంత్యో విజహ్రుర్వారయోషితః ॥ **15** ॥

గుప్తా నృభిర్నిరగమన్నుపలబ్ధుమేతద్
దేవ్యో యథా దివి విమానవరైర్నృదేవ్యః।
తా మాతులేయసఖిభిః పరిషిచ్యమానాః
సవ్రీడహాసవికసద్వదనా విరేజుః ॥ **16** ॥

తా దేవరానుత సఖీన్ సిషిచుర్దృతీభిః
క్లిన్నాంబరా వివృతగాత్రకుచోరుమధ్యాః।
ఔత్సుక్యముక్తకబరాచ్చ్యవమానమాల్యాః
క్షోభం దధుర్మలధియాం రుచిరైర్విహారైః ॥ **17** ॥

స సమ్రాడ్ రథమారూఢః సదశ్వం రుక్మమాలినం।
వ్యరోచత స్వపత్నీభిః క్రియాభిః క్రతురాడివ ॥ **18** ॥

పత్నీసంయాజావభృథ్యైశ్చరిత్వా తే తమృత్విజః।
ఆచాంతం స్నాపయాంచక్రుర్గంగాయాం సహ కృష్ణయా ॥ **19** ॥

దేవదుందుభయో నేదుర్నరదుందుభిభిః సమం।
ముముచుః పుష్పవర్షాణి దేవర్షిపితృమానవాః ॥ **20** ॥

సస్నుస్తత్ర తతః సర్వే వర్ణాశ్రమయుతా నరాః।
మహాపాతక్యపి యతః సద్యో ముచ్యేత కిల్బిషాత్ ॥ **21** ॥

అథ రాజాహతే క్షౌమే పరిధాయ స్వలంకృతః।
ఋత్విక్సదస్యవిప్రాదీనానర్చాభరణాంబరైః ॥ **22** ॥

బంధుజ్ఞాతినృపాన్ మిత్రసుహృదోఽన్యాంశ్చ సర్వశః।
అభీక్ష్ణం పూజయామాస నారాయణపరో నృపః ॥ **23** ॥

సర్వే జనాః సురరుచో మణికుండలస్ర -
గుష్ణీషకంచుకదుకూలమహార్ఘ్యహారాః।
నార్యశ్చ కుండలయుగాలకవృందజుష్ట -
వక్త్రశ్రియః కనకమేఖలయా విరేజుః ॥ **24** ॥

అథర్త్విజో మహాశీలాః సదస్యా బ్రహ్మవాదినః।
బ్రహ్మక్షత్రియవిట్శూద్రా రాజానో యే సమాగతాః ॥ **25** ॥

దేవర్షిపితృభూతాని లోకపాలాః సహానుగాః।
పూజితాస్తమనుజ్ఞాప్య స్వధామాని యయుర్నృప ॥ **26** ॥

హరిదాసస్య రాజర్షే రాజసూయమహోదయం।
నైవాతృప్యన్ ప్రశంసంతః పిబన్ మర్త్యోఽమృతం యథా ॥ **27** ॥

తతో యుధిష్ఠిరో రాజా సుహృత్సంబంధిబాంధవాన్।
ప్రేమ్ణా నివాసయామాస కృష్ణం చ త్యాగకాతరః ॥ **28** ॥

భగవానపి తత్రాంగ న్యవాత్సీత్తత్ప్రియంకరః।
ప్రస్థాప్య యదువీరాంశ్చ సాంబాదీంశ్చ కుశస్థలీం ॥ **29** ॥

ఇత్థం రాజా ధర్మసుతో మనోరథమహార్ణవం।
సుదుస్తరం సముత్తీర్య కృష్ణేనాసీద్ గతజ్వరః ॥ **30** ॥

ఏకదాంతఃపురే తస్య వీక్ష్య దుర్యోధనః శ్రియం।
అతప్యద్ రాజసూయస్య మహిత్వం చాచ్యుతాత్మనః ॥ **31** ॥

యస్మిన్ నరేంద్రదితిజేంద్రసురేంద్రలక్ష్మీ -
ర్నానా విభాంతి కిల విశ్వసృజోపకల్పాః।
తాభిః పతీన్ ద్రుపదరాజసుతోపతస్థే
యస్యాం విషక్తహృదయః కురురాడతప్యత్ ॥ **32** ॥

యస్మింస్తదా మధుపతేర్మహిషీసహస్రం
శ్రోణీభరేణ శనకైః క్వణదంఘ్రిశోభం।
మధ్యే సుచారు కుచకుంకుమశోణహారం
శ్రీమన్ముఖం ప్రచలకుండలకుంతలాఢ్యం ॥ **33** ॥

సభాయాం మయకల్పాయాం క్వాపి ధర్మసుతోఽధిరాట్।
వృతోఽనుజైర్బంధుభిశ్చ కృష్ణేనాపి స్వచక్షుషా ॥ **34** ॥

ఆసీనః కాంచనే సాక్షాదాసనే మఘువానివ।
పారమేష్ఠ్యశ్రియా జుష్టః స్తూయమానశ్చ వందిభిః ॥ **35** ॥

తత్ర దుర్యోధనో మానీ పరీతో భ్రాతృభిర్నృప।
కిరీటమాలీ న్యవిశదసిహస్తః క్షిపన్ రుషా ॥ **36** ॥

స్థలేఽభ్యగృహ్ణాద్ వస్త్రాంతం జలం మత్వా స్థలేఽపతత్।
జలే చ స్థలవద్ భ్రాంత్యా మయమాయావిమోహితః ॥ **37** ॥

జహాస భీమస్తం దృష్ట్వా స్త్రియో నృపతయోఽపరే।
నివార్యమాణా అప్యంగ రాజ్ఞా కృష్ణానుమోదితాః ॥ **38** ॥

స వ్రీడితోఽవాగ్వదనో రుషా జ్వలన్
నిష్క్రమ్య తూష్ణీం ప్రయయౌ గజాహ్వయం।
హాహేతి శబ్దః సుమహానభూత్ సతా -
మజాతశత్రుర్విమనా ఇవాభవత్।
బభూవ తూష్ణీం భగవాన్ భువో భరం
సముజ్జిహీర్షుర్భ్రమతి స్మ యద్దృశా ॥ **39** ॥

ఏతత్తేఽభిహితం రాజన్ యత్ పృష్టోఽహమిహ త్వయా।
సుయోధనస్య దౌరాత్మ్యం రాజసూయే మహాక్రతౌ ॥ **40** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే ఉత్తరార్ధే దుర్యోధనమానభంగో నామ పంచసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥